

የአባላዘር ተላላፊ በሽታዎች እውነት ነገሮች

Syphilis (“Syph”, “The Pox”) - Amh

ቂጥኝ

የበሽታው ምልክቶች

የመጀመርያ ደረጃ ቂጥኝ፡

- 1-12 ሳምንት ጀርም መንካት በኋላ
- የማያም ቁስል፡ ባፍ፡ በብልትን ቂጥ ላይ ይወጣል
- ቁስሎች በሴት ብልትና ፊንጢጣ ከ1-5 ሳምንት ሊደበቁ ይችላሉ
- ቁስሉ ቢድንም ቂጥኝ ደም ውስጥ ይቀራል

የሁለተኛ ደረጃ ቂጥኝ፡

- ምልክቶቹ ከ6 ሳምንት እስከ 6ወር ቁስል መውጣት በኋላ ይታያሉ
- በሽፍታ በሆነ ቦታ ይወጣል
- እንደጉንፋን መያዝ ይመስላል

የመጨረሻው ደረጃ፡

- ቁስል ወይም ሽፍታ የለውም። ቅጢኝ ግን ደም ውስጥ ስላለ ፡ ልብ አንጎልና ሌሎች አካሎችን ቆይቶ ሊነካ ይችላል።

መተላለፍ

ቅጢኝ የሚተላለፈው፡

- በሴት ብልት ግብረሰጋ ግንኙነት
- ባፍ ግብረሰጋ ግንኙነት
- በፊንጢጣ ግብረሰጋ ግንኙነት
- ከታመመች እናት ወደተወለደ ህጻን

ጣጣውና የሚያስከትለው ችግር

ቂጥኝ ሳይታከም ከቀረ፡

- የልብ በሽታ
- ዓይነ ስወርነት
- ያንጎል ብልሽትን ያስከትላል

ቂጥኝ በእርግዝና የሚያስከትለው፡

- የሞተ ህጻን መውለድ
- አካለ ጎደለነት
- በታመሙ ህጻኖች ላይ ከባድ ያጥንት በሽታና፡ አንጎል ሳንባና ሌሎች አካሎችን ያበላሻል

መከላከል

የቂጥኝን መተላለፍ ለመቀነስ የሚረዱ አስተያየቶች፡

- የአባላዘር ቁስል በሽታዎች በላቴክስ ኮንዶም በተሸፈኑ ቦታዎች ሊወጡ ይችላሉ። ባልተሸፈኑና መከላከያ ባልተደረገላቸውም ሊወጡ ይችላሉ። የላቴክስ ኮንዶም የሚከላከሉት በትክክል ከተጠቀሙባቸውና የበሽታ ቦታዎችን በደንብ ከተሸፈኑ ነው።
- የሴት ብልትና ፊንጢጣ ግብረሰጋ ሲያደርጉ የላቴክስ ኮንዶም፡ ሁሉግዜና፡ በደንብ ይጠቀሙ
- ባፍና ቁላ ግብረሰጋ ኮንዶም ይጠቀሙ
- ያፍ ግብረሰጋ በወንድ ብልትና ፊንጢጣ ሲያደርጉ ኮንዶሙን በሁለት ቆርጠው መከላከያ ያደርጉ
- የግብረሰጋ ተካፋዮችዎ ይቀንሱ
- የበሽታው ጥርጣሬ ካለዎት የሃኪም ወይም ሌላ የህክምና ድርጅት በመሄድ ይመርመሩ
- ከታመሙ ለግብረሰጋ ተካፋዮችዎ ያስታውቁ
- ተካፋዮችዎ ተመርምረው እንዲታከሙ ያደርጉ

ሕክምና

የቂጥኝ ህክምና፡

- ቂጥኝ ከሃኪም ተገቢ ህክምና ካገኘ ሊድን ይችላል
- ተካፋዮች አብረው መታከም አለባቸው

ማስታወሻ፡ የታከመ መልሶ ሊታመም ይችላል

ለተጨማሪ ማብራርያ በሚከተለው ይጠይቁ፡

Infectious Disease Epidemiology, Prevention and Control Division
 STD and HIV Section
 Minnesota Department of Health
 P.O. Box 64975
 St. Paul, MN 55164-0975
 (651) 201-5414

Minnesota Family Planning and STD Hotline
 1-800-783-2287 ድምጽ /TTY

CDC National STD and AIDS Hotlines
 1-800-227-8922; 1-800-243-7889 TTY